vším o disciplině a vysoké úrovni vídeňského tisku, který dal přednost hospodářské a státní nezbytnosti před sensací. Ale i po uveřejnění oficielního komuniké byly kritiky vídeňského tisku velmi střízlivé a jejich uklidňující ráz vykonal zřejmě nejen v Rakousku, nýbrž i v cizině svoje poslání. Lepař.

Nová půjčka. Většina státních rozpočtů evropských počítá se značným schodkem a proto hledají se cesty, jak mimořádným způsobem tyto schodky odstraniti. Je to důsledek všeobecné krise, která zachvátila hospodářství celého světa a která vrhá také na hospodářství státní reflex a to tím větší, čím ten který stát jest na poli hospodářském a sociálním aktivnější. Také u nás projevily se následky světové krise velmi příkře ve státním hospodářství. Dosavadní stabilisační linie, která po tolik let udržovala státní rozpočet na stejné úrovni, stavěla se příkře odmítavě k uzavírání nových půjček nejen státních, nýbrž i komunálních a naopak vedla k splacení poměrně značné části dosavadního státního dluhu. Tato linie byla náhle přervána. První zjevné příznaky projevily se již koncem minulého roku při projednávání státního rozpočtu a zdály se vyvrcholiti v nové vnitřní půjčce, uzavřené v částce 1.300,000.000 Kč. Avšak ukázalo se, že ani tato půjčka nestačí a proto přistupuje se k nové půjčce zahraniční. Půjčka má býti 5½% emitovaná v kursu 95 a splatná ve 25 letech stálými annuitami. Umořování se má díti z jedné poloviny slosováním, z druhé poloviny má vláda možnost vykoupiti půjčku z trhu. Po uplynutí 5 let jest možno půjčku zcela nebo z části splatiti al pari. Titry budou zníti celkem na 7 měn, přepočítaných podle zlaté parity. Efektivní zúročení bude činiti asi 6.5%. Bezprostřední důvod, který státní správu k této půjčce vedl, jest proplacení dolarové a librové 8% zahraniční půjčky z r. 1922 a 1924, které bude vyžadovati asi 47 milionů dolarů. Nová půjčka má býti emitována ve výši 50 mil. dolarů a to vzhledem k připočítacímu kursu. Bylo namítáno, že proplacení staré půjčky jest možné teprve k 2. květnu 1932 a byly pronášeny obavy, aby do té doby výnos půjčky nebyl spotřebován na účele jiné. Státní správa rozhodla se již nyní uzavříti půjčku novou proto, poněvadž, jak uvádí, peněžní trhy, zvláště francouzský, vykazují v přítomné době mimořádnou mobilitu, a není jisto, zda příznivé podmínky, které se nabízejí dnes, nedoznaly by během doby značného zhoršení. Státní správa si vypočítala, že konversí ušetří ročně 24 mil. Kč. Původně měla státní správa v úmyslu sjednati půjčku vyšší. Tomu se opřely některé politické strany, takže půjčka se omezila toliko na částku nutnou ke konversi. Zajímavé jest, že půjčka byla tentokráte uzavřena na trhu francouzském. Neznamená to ovšem, že by nebylo nabídek ze zemí jiných, zejména z Ameriky. Tyto nabídky nebyly však patrně tak výhodné, jako nabídka francouzská, při čemž hrály snad roli i důvody politické, neboť jest zřejmo z posledních půjček, které byly ve Francii uzavřeny, že Francie opět se vrací k své předválečné taktice, kdy její kapitál šel ruku v ruce s její politikou. Jest pro nás jistě lichotivé, že jsme dostali půjčku za podmínek poměrně lepších než ostatní státy. Naší ctižádostí však musí býti, abychom byli svými věřiteli zařazeni mezi státy prvotřídní, jako jsou státy západní a severské. Lepař.

Ještě poznámka k nové státní půjčce. Denním tiskem prošla v těchto dnech zpráva, jež nemůže zůstati bez poznámky. Když při jednání o novou státní půjčku zástupci dvou politických stran požadovali, a zajisté plným právem, aby do zákona o této státní půjčce bylo vloženo ustanovení, k jakému účelu se výnosu této půjčky má použíti, bylo representanty finanční správy proti tomu uplatňováno, že takové výslovné ustanovení by finanční správu zbytečně zatěžovalo, zvláště když ani věřitel, jenž poskytne peníze, nepožaduje, aby takovýto předpis o účelu půjčky do příslušného zákona byl dán. Finanční správa na konec přece jen povolila a jak se právě dočítáme, v osnově zákona obsaženo jest ustanovení, k jakému účelu půjčky má býti použito, avšak již ona ná-

mitka samotná nasvědčuje tomu, že účel a úkol parlamentarismu není u nás dosud zcela jasný. Jest přece všeobecně známo, že moderní parlamentarismus vyvinul se právě z kontroly finanční, a že jest úkolem parlamentu, jeho právem i povinností, nejen aby povoloval finanční prostředky, nýbrž též kontroloval, zda jich bylo skutečně použito ku povoleným účelům. Jest zajisté rozdíl mezi povolením státní půjčky a disposičního fondu, kterým ovšem možno nakládati libovolně. Slouží jen ke cti oněm representantům našeho parlamentu, že v tomto případě nepovolili a obhájili jedno z nejdůležitějších práv našeho parlamentu.

je.

S. Čs. P. Všehrd u ministra spravedlnosti Dr. Meissnera. Ministr spravedlnosti dr. Meissner přijal dne 20. května deputaci S. Čs. P. Všehrdu, skládající se ze starosty spolku Miroslava Šebora, Hrnčíře, Vyšvařila a Bicana. Delegace odevzdala panu ministrovi resoluci, ve které v zájmu zlepešní sociálních poměrů právníků v soudcovské službě se žádá, aby v rámci navrhovaného zákona, jímž se upravují poměry soudcovské, bylo řešeno plné započtení presenční služby vojenské soudců pro služební pořadí o postup do vyšších požitků v platovém schematu bez újmy lhůty čekatelské, aby pohraniční město Liberec, Cheb, Chomutov, Teplice—Šanov, Litoměřice, Česká Lípa, Moravská Ostrava, Opava, Těšín atd. platově počítáno vzhledem k drahotním poměrům v nich panujícím do nejblíže vyšší skupiny míst; aby zvýšeny byly platy soudcovským úředníkům a opět usnadněn postup do vyšších platových tříd, aby nebyla stěžována vědecká činnost soudcovským úředníkům a aby soudcovští čekatelé byli přidělováni dle své žádosti ke krajskému soudu, v jehož obvodu se nalézá bydliště jejich rodičů a tím jim materielně umožněn přestup do praktického života. Pan ministr v téměř hodinovém rozhovoru s delegací probral postupně všechny body resoluce a přislíbil předneseným požadavkům svou osobní podporu. Úř.

Mezinárodní obchodní komora konala počátkem května svůj sjezd ve Washingtonu, jehož se zúčastnilo také Československo. Bylo předneseno několik zajímavých podnětů. Tak vicepresident Edström přičítal hlavní vinu na světové hospodářské krisi ne tak celní a trustové politice jednotlivých států, ale hlavně koncentraci kapitálu v průmyslově nejvyvinutějších zemích. Sir Alan Anderson upozornil, že je zpozdilé domnívati se, že nápravu přinese škrtnutí mezistátních dluhů. President Cooper doporučoval přizvati SSSR. k vypracování světového hospodářského plánu. President Taylor žádal omezení bursovního obchodu s akciemi.

V přijaté resoluci se konstatuje, že nynější světová hospodářská krise není novým zjevem, nýbrž opakováním poměrů, které už svého času panovaly. V prvé řadě jest nutno bojovati proti válce a podporovati snahy po odzbrojení. Mezinárodní závazky jsou nedotknutelné, neboť byly národy svobodně ujednány a jejich rušením by byl ohrožen mezinárodní úvěr a rozvoj obchodu. Avšak jejich působení na mezinárodní obchod může býti nestranně zkoumán, když změněné hospodářské poměry k tomu dávají oprávnění. Vývoz i dovoz má býti podporován odstraněním všech překážek. Celními tarify se nemá nepřiměřeně rozlišovati mezi jednotlivými národy. Vývozních a dovozních zákazů se smí užíti jen proti dumpingu. Soukromá iniciativa a hospodaření podporují nejvíce hospodářský pokrok. Konečně se všem státům doporučuje snížiti rozpočet.

Presidentem byl zvolen německý bankéř von Mendelson. Kč.

Americký ústav v Praze byl zřízen v minulých dnech. Ústav chce sloužiti myšlence sblížení mezi Spojenými Státy Severoamerickými a ČSR. (jak stanovy uvádějí) po stránce kulturní, vědecké, technické, hospodářské, umělecké a sportovní. Proto byly na zahajovací valné hromadě, konané 30. IV. 1931, zřízeny specielní odbory: sekce studentská (valná hromada byla hojně navštívena kolegy právníky), inženýrská, žurnalistická, lékařská, vědecká, atd. Ústav zahájil již svoji činnost